

Ki a következő?

PÉNZÜGYI BOTRÁNYOK | A kisbefektetők közül mindenki azt találgatja, lesz-e folytatása a brókercsődöknek. Pánik kezd kialakulni. A bizalomvesztés érintheti a stabil, de magyar tulajdonban lévő pénzügyi cégeket is. Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter lapunknak az nyilatkozta, hamarosan szigorítják a szektor ellenőrzésének szabályait.

Az elmúlt öt évben tizenhárom pénzügyi vállalkozás ment csődbe, ami egy olyan, több száz szereplővel működő piacot, mint a magyar, nem rengetett meg. Természetesen az érin-

tett ügyfeleknek ez nem vigasz, de általánosságban elmondható, hogy a magyar pénzügyi rendszer stabil – reagált Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter a Figyelőnek az elmúlt hetek pénzpiaci bot-

rányaira, illetve a következményekre. A kisbefektetők körében ugyanis érzékelhetően kisebb pánik kezd kialakulni, az pedig pusztító hatású lenne, ha megrendülne a bizalom a pénzügyi vállalkozások iránt. Az ügyfelek pénzkivonása érthető, hiszen akár 15 évre visszanyúló ügyekről is hallani – lásd Buda-Cash –, ami felveti a kérdést: milyen munkát végezhetett ez idő alatt a felügyelet. Ahol nemrég friss ellenőrzési módszereket vezettek be, melyek aztán kibuktatták a most megismert eseteket.

A tárcavezető szerint hamarosan tárgyalja a kormány azt az előterjesztést, amely a pénzügyi szektor kontrolljának szigorításáról, a vizsgálatok gyakoribbá tételéről, a büntetési tételek emeléséről szól. Ezt alapvetően uniós jogszabá-

Ügyfelek várakoznak a Quaestor irodája előtt.
Tanácstalan befektetők

lyi iránymutatások tették szükségessé, de az elmúlt hetek botrányai – Buda-Cash, Hungária, Quaestor – után még indokoltabb a jegybanki felügyeleti munka megerősítése. Az említett brókercégek, befektetési vállalkozások eseteinek tapasztalatai is beépülnek majd a módosításokba – ígéri Varga Mihály. Az nem szerepel a tervekben, hogy megemeljék az Országos Betétbiztosítási Alap, illetve a Befektető-védelmi Alap kifizetési limitjeit (ezek megfelelnek a nemzetközi standardoknak, az OBA esetében ez 100 ezer, a Bevánál pedig 20 ezer euró), az viszont igen, hogy a pénzügyi szektor hozzájárulását növeljék, hogy több pénz álljon majd a két alap rendelkezésére.

Úgy tudjuk, hogy ezzel a jogi előkészítő munkával párhuzamosan kormánypár-

ti képviselők is készülnek benyújtani módosító javaslatokat a parlamenthez. Ezek átfedésben vannak a kormányzati szándékkal, ezért a miniszter szerint jobb lenne megvárni, amíg a kabinet, pontosabban a Nemzetgazdasági Minisztérium javaslata bekerül az Országgyűlés elé.

ÚJABB DOMINÓ: QUAESTOR

Az ellenőrzés szigorítását a legújabb brókerscőd tette még aktuálisabbá. Az MNB felfüggesztette a Quaestor Értékpapír Zrt. tevékenységi engedélyét, miután a hétfőn indított célvizsgálata során a társaságnál szabálytalanságokat észlelt. Még kedden felügyeleti biztost is kirendeltek a céghez.

Az esemény a Quaestor Financial Hrudira Kft., a Quaestor-csoport vállá-

LÉPETT A KÜLÜGY IS

■ A Quaestornál tapasztaltak miatt a Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM) is lépett. Azonnali hatállyal felbontotta az isztambuli kereskedőház, valamint a moszkvai vízumközpont üzemeltetésére vonatkozó szerződéseket a Quaestor csoport elnök-vezérigazgatója, Tarsoly Csaba érdekeltségéi körébe tartozó cégekkel. ■

lati kötvényeket kibocsátó cégének öncsődjével kezdődött – legalábbis a csoport állítása szerint. A társaság a Buda-Cash-botránnal hozta összefüggésbe a likviditási nehézségeket, mondván, a piacon olyan pánik alakult ki, hogy az ügyfelek nagy mennyiségű kötvényt kívántak értékesíteni, amely meghaladta a Quaestor-csoport likvid pénzügyi eszközeit. A cég az állam segítségét kérte. A Magyar Nemzeti Bank (MNB) nyilatkozataiból viszont az derült ki, hogy szabálytalanságokat találtak náluk.

A jegybank úgy látja, hogy a cég csak előremenekült közleményével. Valójában az után jelentettek csődöt, hogy az MNB hétfőn vizsgálatot kezdett, és gyanús dolgokra bukkant. 150 milliárdnyi fiktív kötvényt bocsáthattak ki – mondta a parlament gazdasági bizottságának ülésén Windisch László jegybanki alelnök.

A Quaestor-csoport széles körű pénzügyi, utazási szolgáltatással (QuaesTour), ingatlanberuházásokkal foglalkozik. Moszkvában és Isztambulban kereskedőházat nyitott, előbbiben pedig vízumközpontot is. A kötvénykibocsátó cég, a Quaestor Financial Hrudira Kft. 2007-ben alakult, és az összegyűjtött tőkével a csoport tagvállalatait finanszírozta. Tulajdonosa a Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt. volt. A cég 2014-ben 70 milliárd forint keretösszegű kibocsátási programot indított Quaestor Kötvényprogram 2014–2015 néven, amelyet 2014. november 20-án engedélyezett az MNB, és amelyet a piac azonnal úgy értékelt, hogy a programmal talán kitolódik a Quaestor-sztori, de nem oldódik meg a hiány.

Az eddigi ismeretek alapján épp ez az, ami miatt a társaság esete más, mint a másik két bajba jutott értékpapírcége. Kötvényt vissza nem fizetni nem bün- ►

tető jellegű történet, igaz, a társaság felfüggesztése jelzi, hogy itt sem csak erről lehetett szó. A Quaestor azt hirdette, hogy haircuttal, de folyamatosan visszavásárolja a kötvényeit. Ez még akkor is lehetetlen, ha amúgy megvan az érték, mert nem lehet likvid eszközként árusítani valamit, ami illikvid eszközökben fekszik.

Sajnos nagy valószínűséggel az ellenérték sincs meg. Csak sejteni lehet az eszközöket: ETO Park, vagyis a győri komplexum (stadion, hotel és pláza), a Lifestyle Hotel Mátia (egy kiváló hotel Mátraházán), a Duna City, ez egy ingatlanprojekt, amelyből még csak a gigantikus méretű üres telek van meg. A Quaestor-csoportban van egy csomó portfóliócég, például alternatív távközlési vállalat, illetve van egy bankjuk, a Credigen. Felmerül a kérdés: hogyan vehetett banklicenct egy ennyire sérülékeny csoport, a felügyelet miként és hogyan vizsgálódott, mielőtt kiadta az engedélyt?

A cégről egyébként az hírlett, hogy jó kormányzati kapcsolatokkal rendelkezik. Tarsoly Csaba, a csoport legfontosabb vezetője aktívan részt vett a hazai labdarúgóéletben, a Győri ETO FC tulajdonos-elnöke, és az MLSZ munkájában is tevékeny volt. Talán a győri kötődés miatt, de a piac szerint jó viszonyban volt Sziijjártó Péter külügyminiszterrel. Egy pletyka szerint még az is felmerült, hogy a minisztérium által felügyelt Exim nemzetközi kötvénykibocsátásaiban is szerepet kaphatna a Quaestor. Ezt ma a Deutsche Bank és a Jefferies, vagyis nagynevű nemzetközi cégek végzik, nyilvánvaló képtelenség lett volna, hogy a helyüket a Quaestor vegye át. Forrásaink szerint ez azonban valóban felmerült, arról viszont már csak pletykák vannak, hogy ennek a kísérletnek lehetett-e köze Nátrán Roland Exim-vezér távozásához. Ő ugyanis informátoraink egybehangzó véleménye szerint kiválóan végezte a munkáját, sokakat meglepett hirtelen lecserélése. A mostani történet talán arra is alkalmat ad, hogy kiderüljön, mi történt a csoport egy korábbi MFB-hitelével.

LETARTÓZTATÁSOK

Biztonság Invest – ez volt a korábbi neve az újabb elhullott brókerháznak, a Hungária Értékpapír Zrt.-nek. Pedig még március első hetében is javában agitáltak a cég ügynökei, próbáltak ügyfele-

ket szerezni. Noha a Buda-Cash bezárása után a piacon érezhető nyugtalanság volt, de a Hungária értékesítői igyekeztek megnyugtatni a megcélzott klienseket. „Nálunk is jártak a felügyelők, de minden rendben volt, egy hét múlva megjelenik az erről szóló közlemény” – mondták a telefonban. Nos, nem ez jelent meg, hanem valami egészen más. Az MNB célvizsgálata során a társaságnál észlelt szabálytalanságok miatt március 5-én felfüggesztette a befektetési vállalkozás tevékenységi engedélyét, és felügyeleti biztost rendelt ki a társasághoz – jelent meg derült égből villámsapásként a jegybank közleménye. Sajnos igazzá vált a rémálom, még egy cég esett ki a brókerpiacról. Letartóztatások is voltak. Az MNB az illetékes rendőr-főkapitányságnál büntetőfeljelentést is tett, és négy embert már őrizetbe vettek. A Buda-Cash-ügyben kilenc embert, köztük a vezérigazgatót vették őrizetbe.

A Hungária Értékpapír kicsi volt, különös, nem volt része a hazai brókerelitnek. A cég leginkább a portfóliókezelési szolgáltatását nyomta, ráadásul a saját cso-

portban kialakított vállalati kötvényeit is igyekezett teríteni az ügyfelekre. A Hungária Gold, egy azonos vezetőségű és tulajdonosi körhöz tartozó társaság volt ezekben a kibocsátó, és utólag elég kétségbeesett finanszírozási lépésnek tűnik, hogy még a legutóbbi időben, vagyis az alacsony hozamok idején is egy évre 9,5 százalékos kamattal, azaz rövid és drága finanszírozással kerestek forrást az ingatlanbefektetéseikhez. Azokban a modellportfóliókban, amelyeket kínált a cég, benne voltak a saját csoportba illő kötvények. Viva Bond Start, Viva Bond Mix, Viva World Max, Viva Alap Mix – ezek a portfóliók fantázianevei, és azokban volt vállalatikötvény-kategória is, ami a csoport saját ilyen értékpapírjait jelentette.

NEM EGYEDI TÖRTÉNET

A brókerház és sok céges kötvény a csoportban – ez nem egy egyedi történet a magyar tőkepiacon. Az ilyen sztoriknál mindig az a nagy izgalom, hogy kap-e a társaság zöld lámpát egy újabb kibocsátáshoz, ami segít visszafizetni a korábbi, de valójában már van egy lyuk.

Visszatérve a Hungáriára, az volt az értékesítési szöveg, hogy a csoportbeli vállalati kötvényekre a Beva-hatály nem vonatkozik, de ha portfóliókezelésen belül veszi meg valaki, akkor védett a befektetés. Hogy aztán mi történt? Pontosan még nem lehet tudni, de forrásaink szerint, ahogy mindenhol ment el a pénz a Buda-Cash-sztori után, úgy bizalmatlanság alakult ki a Hungáriával szemben is, borult a sztorijuk. Szerencsére, mivel nem nagy cég, a piaci részesedése a kezelt vagyont tekintve csak 0,5 százalék volt a befektetési vállalkozások piacán, és a társaság nem kezelte hitelintézet vagyonát. A Figyelőnek azt mesélték a céget ismerő forrásaink, hogy korábban a Hungária is próbált éppen a takarékszövetkezeti világból kinőtt intézményekkel üzleti kapcsolatot kiépíteni, de azok rendetlenségeket találtak, és végül elálltak ettől.

A piacon azonnal elterjedt, hogy a Hungáriának valamilyen kapcsolata lett volna a Buda-Cash-szel, vagyis pénzt tartottak volna a bukott brókerháznál. Mi úgy hallottuk, hogy ez nem igaz. Szerencsére a Hungáriánál nem a Buda-

Cash százmilliárdos tételéről van szó, az MNB megfogalmazása szerint a feltárt szabálytalansággal érintett állomány csupán töredéke a közelmúltban ismertté váltaknak. Úgy tudjuk, nem a Buda-Cash-botrányon csúszott meg a társaság, bár egy különös elem összeköti a két céget. A Műsor-Hang nevű vállalkozás, amely a Gazdasági Rádiót üzemelteti, előbb a Buda-Cash-tól nem független Opimus Nyrt. portfóliójában volt, aztán éppen a Hungária szállt bele. De kik is voltak itt a vezetők? Seres Istvánnak, a társaság 56 éves meghatározó tulajdonosának vállalatcsoportja ceglédi központtal egykoron Biztonság Invest néven futott, azóta a Zsigmond téri irodaházban jó néhány ilyen társaság működött, nevükben aranyra, gyémántra, ingatlanra, biztonsági vagyongazdálkodásra utalva. Cégtársa Kecskés Lászlóné volt, aki a legtöbb vállalkozásban feles ügylettársként szerepelt. Nem tűntek szélhámosnak – mondják a piacon, de összeomlott a kártyavár. Azt ma még nem lehet tudni, hogy hol borult a bili. A csoportnak voltak kötelezettségei, de a kötvények kibocsá-

UNGARISCHE POLITIK

■ Megdöbbenően gyengén szerepel a magyar politika a brókerbotrányok kapcsán. Ha a Buda-Cash-ügy 15 éve zajlik, rettentő blama, ahogyan a két politikai oldal kimazsolázza az időszak ellenoldali pénzügyi vezetőit, és kizárólag azokat citálja felelősnek. Aki ért valamennyire a történethez s ismeri a szereplőket, csak kapkodja a fejét, amikor Rogán Antal összekever két Gyarmati János nevű embert, illetve újabb baloldali brókerbotrányt, Bajnai-balhét emleget. Hihetetlen mókás, hogy a kormányoldal azért rángatna elő felelősöket a múltból, mert ötvenkénti brókerház-ellenőrzést írt elő. Ha ez gond, akkor tényleg senkiben nem merült fel az elmúlt öt évben, hogy változtatást kezdeményezzen? Lett volna rá politikai támogatás. A baloldal ugyanolyan kínos. Hatvanas pulzussal azért támadja Áder János közársasági elnököt, amiért nem fogadta el azonnal a korábban agyongyálázott takarékszövetkezeti integrációt. A Figyelő úgy tudja, hogy amikor Áder visszadobta a törvényt, valóban lóhalálában, családjukat hátrahagyva jöttek vissza egyes buda-cashes vezetők egy török incentive útról. Amúgy a kórisme valószínűleg jogos: ha az integráció előbb nézi át a négy regionális kisbank számaikat, hamarabb kibukik a balhé, akár rengeteg pénzt meg lehetett volna fogni, de a politikai támadás a korábbi nyilatkozatok tükrében nagyon ciki.●

tója nem a brókerház volt. Itt ügyfél-pénznek és -papírnak kellett veszélyben lennie. „Az egész piacon van egyfajta pánik, ha nem vegytisztza a cégcsoportban a sok tevékenység, akkor előbb-utóbb összekeveredik valami” – hallottuk a Hungáriáról.

A FRANKDOSSZIE

Azt már kevésbé tudni, hogy a frank-ügy mennyire tett be a társaságnak, mert ►

korábban ezt a céget is a nagy veszteségek között lehetett hallani. Volt még ilyen érintett társaság a piacon, de az vagy kihullott, vagy a tulajdonosok mélyen a zsebükbe nyúlva rendezték a helyzetet. A piaci pletykák szerint azonban, ha a Hungáriánál vagy különösen, ha a Buda-Cashnél korábban minden teljesen rendben is lett volna, önmagában a svájci frank esete bedönthette volna a cégeket. A határidős devizakereskedelemmel foglalkozó társaságok azért roppantak bele ebbe a sztoriba, mert legfeljebb 8 százalékos letétet kértek az ügyfelektől, és ha a piac 15-20 százalékot elmozdul, azt nagyon nehéz utólag beszédni. Hiába van egy cégnek 1-2 milliárd forintnyi tőkéje papíron, az már 20 milliárdos frankkötésállománynál elúszott. Ilyen volatilitásnál nagyon könnyű tönkremenni. Tisztességes működésnél persze ilyenkor sem lehet ve-

szélyben az ügyfelek pénze, mert azt elkülönítve kell tartani. Ha baj van, jön egy tőkepótlási kötelezettség, amelynek vagy megfelel a bróker cég tulajdo-

nosa, vagy nem. A versenytársak mindenestre meglepődtek, mert januárban, a svájcifrank-pára idején a társaságok egyeztettek, elkezdtek egymásnak teríteni a kártyákat. Mindenki tudta, hogy ő mit élt át és mit a másik. Urai vagyunk a helyzetnek – hírtett a Buda-Cashről és a Hungáriáról is. Egyvalamit nem értek, hogy a felügyelet miért nem jelzett egy hónap alatt semmit, hiszen „olyan bekérések voltak, hogy az Exceleken egész munkanapokat dolgoztak a kollégák, tényleg jó kérdésekkel, nem lehetett mellébeszélni” – mesélték a versenytársak. Egy biztosnak tűnik, a frankbotrány nemcsak anyagilag rázta meg a cégeket, de a bukott ügyfelek szája is egyre nagyobb lett. A következő válságig talán itt van a vége a magyar tőkepiac legújabb kori krízisének. Mindig a bank- és a brókeresd a végső jele az igazi válságoknak. A Buda-Cash és a Hungária kihullása után már csak egy szereplőnél rezeg a léc, de az egy egészen más sztori, rövid távon nem fog kibukni.

BRÜCKNER GERGELY-BAKA F. ZOLTÁN

Szijjártó Péter miniszter, Elena Cvetkova, az intézmény vezetője és Tarsoly Csaba a moszkvai vízumközpont átadóján. A viszony akkor még kiváló volt

FOTÓ: MTI

ÚJSÁGÍRÓKÉNT

■ Botanoo-, E-Star-, BTel-, Quaestor-kötvény – a szakújságíró időről időre azzal a kellemetlen helyzettel szembesül, hogy biztosan felismeri, ha egy pénzügyi vállalkozás üzleti modellje nem fenntartható. Például, ha olyan befektetési – vagy más módon megtakarításokat gyűjt – cégekről van szó, mint amelyek az előző felsorolásban felbukkantak. Már régen nincs meg a kötelezettségeknek megfelelő érték a társaságban, csak újabb és újabb kibocsátásokkal lehet előremenekülni a korábbi tartozások elől. Sok magyar cég ilyenkor kínosan viselkedik, győzelmi jelentéseket publikál, amikor sikerül az esedékes tőke- vagy kamatfizetési kötelezettségének eleget tenni. Esetleg támad, feljeleníti az öt értékelő elemzőt vagy éppen újságírót. Volt olyan cég, amely öt pert kezdeményezett egy ilyen tartalmú cikkem miatt, négyet megnyertünk, az ötödikre már el sem jöttek, mert addigra valóban kipukkant a lufi. Sajnos ezek nehéz újságírói szerepek. Ha vészmadárkodik, előre megírja egy befektetés tarthatatlanságát, akkor könnyen megkapja, hogy ő okozta a bizalomvesztést, amúgy semmi baj nem lett volna az értékpapírral. A reális sajtómunkatársra mindenki haragszik, a befektetők azt gondolják, hogy amennyiben nem születik cikk, ők még megkaphatták volna a remélt hozamot, a kibocsátó azért, mert vége szakad a dalnak, az intézményi befektetőknek is kínos, hogy amit az újságíró ilyen tisztán lát, azt ő miért nyalta be. Sokszor még a hatóságok sem támogatók, akár piacbefolyásolási vizsgálatot is indítanak. Valami különös oknál fogva ugyanis piacmanipulálásnak mindig csak a negatív cikkeket gondolja a hatóság, az indokolatlanul pozitívát, a befektetésre biztatót sohasem. Egyetlen ember lehetne hálás a rossz kibocsátókat leleplező cikkekért, az a befektető, aki így nem fektet be, de ez persze nem egy jól artikulálható tömeg. Ez volt a helyzet a Quaestorral is. Különböző piaci szereplők és különböző pénzügyi újságírók számára már régóta érthetetlen volt, hogy miként kaphatja meg az újabb kötvénykibocsátási engedélyeket a csoport, amikor biztos volt, hogy nem lesz fedezet rá. ●